

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

Art. I. De his prævia Certitudine obitûs Conjugis prioris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

ARTICULUS I.

De his prævia Certitudine Obitus Conjugis prioris.

SUMMARIUM.

1. Etiam Christianis licita sunt Nuptia secunda,
2. Et ulteriores :
3. Quæ tamen non benedicuntur.
4. Ante conjugis obitum aliquando permittuntur Romanæ,
5. Non etiam Christianâ lege,
6. Exigente certitudinem de conjugis obitu :
7. Quem certum reddit Magistratus,
8. Et Parochi testimonium :
9. Uti & depositio duorum testium de visu,
10. Et unius cum fama publica :
11. Non hæc, aut depositio unius sola :
12. Nisi obitus acciderit in loco valde remoto,
13. Vel alia adminicula concurrant.
14. Mulier, cum dubio de mariti obitu nubens alteri, huic reddit :
15. Non ab eo exigit debitum conjugale.
16. Si dubium non leve, sed rationabile fuit.
17. Si dubitavit uterque, conjugij usui illicitus utriusque :
18. Et utriusque licitus est, si dubium matrimonio inito supervenit.
19. Idem utriusque illicitus est, si alterius conjugem vivere,
20. Aut nuptiarum tempore vixisse, uni certò constat :
21. Nisi illas novo consensu ratificaverint.
22. Proles tamen ante suscepta legitima sunt.

Secundas Nuptias, imò tertias, quartas & quotiescunque, priori conjugis vitâ functò, iteratas, Christianis permittas, Catholica veritas est; patetque imprimis ex *can. Aperiant 10. can. Deus 11. can. fm. Sc. 31. q. 1.* quorum textuum primò relatus S. Hieronymus, *Liberâ* inquit, *voce proclamo, non damnari in Ecclesia bigamiam, imò nec trigamiam & ita licere quinto & sexto & ultra, quomodo & secundo marito nubere.* Dein ex Conciliis, Niceno *can. 8.* à Novatianis ad Ecclesiam redeuntibus exigente communicationem cum iis, qui ad secundas nuptias transferunt: Carthaginensi *IV. can. 11.* iterata matrimonia damnantes ad consecrationem Episcopalem non admittente: & Florentino in Armenorum instructione secundas & ulteriores nuptias approbante. Tertio ex Testimonio Apostoli *1. Corinth. cap. 7. V. 39.* de muliere, dicentis, *Si dormierit vir ejus, liberata est, cui vult nubat:* quò locò cum Apostolus non dicat vir primus vel secundus vel quartus, neque nobis id definiendum erit, S. Augustinus *can. fm. cit.* Et demum ex antiquissima & universali consuetudine Ecclesiæ, ejusmodi nuptias approbantis; cum enim primæ conjugis morte sint dissolutæ, ad secundas transituro nullum obstat impedimentum, Sanchez *Lib. 7. de Matrim. disp. 81. n. 2.*

Neque, hujusmodi nuptias esse inhonestas, aut Sacramentum non esse, existimantium erroneæ persuasioni patrocinatur; quòd ab Ecclesia eis benedictio denegetur, *c. 1. & c. Vir autem 3.* quia istius iterationem prohibendi alia, eaque præcipua ratio fuit; quòd in eis deficiat plena significatio Sacramenti; cum enim iis unus vel non unicæ, vel non virgini & ab alio intactæ copuletur, Christi cum Ecclesiâ, unicæ eaque immaculatâ sponsâ, conjugationem perfectè non repræsentant; atque

F f f

idcirco,

idcirco, sicut non eandem, quam primæ merentur commendationem, sic non celebrantur eadem, quæ istæ, solennitate, & non adhibitâ benedictione: quæ in eadem persona iterari aliàs non consuevit, S. Thomas in 4. dist. 42. q. 3. art. 3. Turrecremata in can. fin. 31. q. 1. & DD. alii apud Gonzalez in c. 1. cit. num. 9. & 10. Qua de re sermo redibit n. 28. Unde

4. Non leve, & Martiali hõc seculò valde prædicum dubium oritur, quomodo v.g. uxori constare debeat de obitu mariti; ut ad aliud conjugium valeat transire. Jure quidem Civili de mariti absentis vita dubitanti post quinquennium, l. Uxore 6. ff. de Divort. imò Imperiali constitutione post quadriennium, l. Uxor 7. C. de Repud. novæ nuptiæ sunt concessæ. Quæ tamen leges eòdem, sed recentiori Jure correctæ sunt ab Imp. Justiniano, ad novas nuptias transitum non, nisi certâ formâ observatâ, permittente, Aurb. Hodie
5. C. de Repud. & Novell. 117. cap. 11. Sed huic etiam Imperialis Juris dispositioni functionibus Ecclesiasticis derogatum, patet ex c. In presentia 19. de Sponsal. & c. Dominus 2. hæc Rubr. quibus aliisque textibus mortis quidem nuntius sive probatio certa exigitur: ea tamen ad formam, Aurb. & cap. 11. cit. præscriptam, nullatenus restringitur, ut in Aurb. cit. Barbofa in can. cit. n. 4. Panormit. n. 6. & Alex. de Nevo n. 8. advertunt. Imò Ant. de Butrio in c. cit. n. 7. Anchoranus ibid. n. 6. & quidam alii, à Jure etiam Canonico majorem certitudinem non exigunt, quàm ut ad secunda vota transurus conjux v.g. uxor habeat probabilem causam credendi mortuum maritum. Quam suam Opinione fundant in can. Cum per bellicam 34. q. 2. ubi à culpa excusatur contrahens cum muliere, cujus maritus jam non esse existimabatur: & in c. fin. §. Porro, Ut

lite non contest. cujus palmaris textus est, Tandem alteruter conjugum expectetur, donec de ipsius obitu verisimiliter, hoc est, probabiliter præsumatur. Ratio est; quia operans juxta Opinionem probabilem prudenter operari existimatur.

Sed meritò Glossa in c. In presentia 6. cit. in fine, Panormit. n. 6. Alex. de Nevo n. 22. Covarruvias de Sponsal. p. 2. cap. 7. §. 3. n. 3. & aliis relatis Sanchez Lib. 2. disp. 46. n. 6. certitudinem moralem exigunt; ut mulier ad novas nuptias transire permittatur; propter claros textus c. cit. de morte conjugis certum nuntium existentis, & c. Dominus cit. ubi hac super re consultus Lucius III. Christianis in captivitate Sacracenorum positis referens, id vobis, inquit, respondemus, ut nullus amodo ad secundas nuptias migrare præsumat, donec ei, quòd ab hac vita migrarit conjux ejus, constet, per certum nuntium, juxta c. In presentia cit. & Glossam in relati textus V. Conset. Unde conruit ratio deducta in contrarium.

Non majorem vim habet textus can. Cum per bellicam cit. quia eum de existimatione mortis, quæ per certum nuntium, juxta c. In presentia cit. aut alias probationes æquivalentes habetur, intelligendum, cum cit. Sanchez n. 9. advertit Barbofa in can. cit. n. 4.

Magis in speciem, re ipsa minus urget §. Porro cit. textus; quia imprimis, sicut can. cit. sic etiam §. hmo de verisimilitudine, certitudinem moralem fundante, accipiendum, iidem volunt. Deinde; quia §. illo non agitur de casu, quò, an matrimonium, quod validum fuisse extra controversiam est, per unius conjugis mortem dissolutum sit, dubitatur: sed de eo, quò lis de matrimonii valore est, propter impedimentum dirimens allegatum: qui casus à priori omnino est diversus; etsi enim posteriori hõc casu, ut

conjux

Conjux præfens ad alias nuptias transire permittatur, sufficit verifimilitudo sive probabilitas de obitu absentis, juxta §. Porro cit. priori tamen de conjugis obitu necessaria est certitudo moralis, c. In præsentia & c. Dominus cit., quia agitur de maximo præjudicio, scilicet matrimonii legitime contracti dissolutione: ad quam, propter majus periculum scandali, irreverentiæ Sacramenti &c. majorem quam priori casu certitudinem exigi, cum Panormit. in §. Porro cit. n. 12. advertit Laiman. Lib. 5. Tract. 10. p. & cap. 3. num. 2. in fine.

7. Porro, licet uxorem casu, quò de mariti obitu moraliter certò constat, ad secunda vota transire sive aliud conjugium inire posse, plerique concedant cum Gutierrez Practic. Lib. 2. g. 8. in fine, & Laiman. cit. cap. 3. n. 1. in dubio tamen de hujusmodi certitudine pronuntiare, est judicis Ecclesiastici Ordinarii, ut idem cit. n. 1. docet cum Panormit. in c. In præsentia cit. n. 6. qui, maritum moraliter certò è vivis excessisse, judicabit

Primò, si de ejus obitu legitimus Magistratus Ecclesiasticus, Politicus, Militaris: vel Notarius aut alia similis persona publicà auctoritate constituta fidem faciat per scripturam, juxta tradita à Mascardo de Probat. conclus. 1101. n. 5.

8. Secundò, si, eum à se sepultum, testetur Parochus; quia est quasi Notarius publicus in ejusmodi negotiis; & propterea ejus liber sive Regestum in quæstionibus de Baptismo, ætate, nuptiis & similibus plenam fidem facit, secundum Menoch. Lib. 1. Præsumpt. 51. à n. 53. & cit. Mascard. conclus. 673. à n. 1.

9. Tertio, si de ejus obitu deponant duo testes de visu; quia regulariter duo testes sufficiunt ad plenam fidem faciendam, per l. Ubi numerus 12. ff. de Testibus indeque desumptum can. Si testes 3. §.

Ubi numerus 4. g. 2. can. In omni 4. de Test. & attest. &c. & ipsum Jus Divinum, Deuteron. cap. 17. v. 6. & Matth. cap. 18. v. 16. De visu autem testis hac in re censetur non solum, qui eum morientem aut mortuum vidit: sed etiam, qui ejus sepultura, exequiis, Septimo, Tricesimo, Anniversario interfuit, aut vidit ejus sepulchrum, vel consanguineos pullà veste eum lugentes, audivitque talem maritum lugeri, sepultum esse &c. Menoch. Adipise. possess. remed. 4. à n. 674. cit. Mascardus conclus. 1075. à n. 2. & Gobat Experiens. Tract. 9. n. 312. Etsi verò etiam consanguineos ad testimonium de alicujus obitu perhibendum admittant Menoch. & Mascard l. cit. uxorem tamen ejus, cujus mors probanda est, non admittendam, meritò censuit cit. Gobat n. 310. quia in propria causa nemo idoneus testis est, l. Nullus 10. ff. & l. Omnibus 10. C. de Testibus: esse autè hanc causam propriam mulieris, patet: quia ex una, propria alicujus causa censetur, cujus emolumentum vel damnum ad aliquem suo nomine pertinet, l. 1. §. 1. ff. Quando appell. fit. Glossa in can. Si testes cit. V. Sua: ex altera verò parte, de uxoris emolumento vel damno agi, palam est; cum plerumque de maritorum obitu uxores ideò solum deponant; ut sibi potestas fiat cum alio matrimonium ineundi.

10. Quartò, si cum uno teste de visu, aut cum fama vel pluribus testibus de auditu concurrant alia verifimilia mortis indicia vel conjecturæ, v.g. quòd marit⁹ jam senex aut æger, cum posset & fortassis promississet, non redierit: vel; quòd bellum secutus, periculosam navigationem ingressus, aut in loco, ubi pestis grassabatur, moratus, in quibus hostili ferrò, naufragio, epidemicà lue multos periisse constat, diu non comparuerit: vel, si testes de fama asserant, id publicè vel à majori &

digniori parte civitatis, oppidi, legionis auditum, ut, aliis relatis, sentire viderur Hieron. Prævidell. *Tract. de Peste §. Unum quod hic à n. 1.* Unde ulterius

11. Dubium nascitur, an mortem moraliter certam faciat testimonium unius, vel sola fama. Unius, sed idonei testis depositione certam reddi, cum Hostiensis in c. *In presentia cit. in fine*, & Panormit. in c. *cit. n. 6.* existimat Farinac. *Prax. Criminal. q. 140. n. 73.* permotus textu c. *cit.* plus non exigentis, quam nuntium certum, quem unius testis depositione juratâ haberi vult. Contrâ cum Bartolo in l. *Tabularum 2. §. 4. ff. de Test. quemadm. aper. n. 1.* negat Sanchez *cit. Lib. 2. disp. 46. n. 12.* quòd de Jure *Vox unius sit Vox nullius*, hoc est, non habeat plenam vim probandi, c. *Veniens 10. in fine*, & l. *Jurijurandi 9. C. de Testibus.* Quas sententias Gutierrez *de Matrimon. cap. 51. n. 2.* in concordiam ita reducit; ut, licet unius, etiam fide digni hominis, testimonio mors sufficienter non probetur, ea tamen moraliter certa reddatur, quando cum ejus depositione aliqua ex relatis aut similibus circumstantiis & conjecturis concurrunt.

Neque huic earum conciliationi adversatur; quòd c. *In presentia cit.* textus *Certum nuntium* exigat in numero singulari; quia hæc vox *Nuntium* non masculini, sed neutrius generis est: & certam de morte relationem, non personam tabellarii significat; hic enim, si unicus est, nuntium, sive relationem certam facere non potest, ut rectè advertit *cit.* Sanchez *n. 11.* qui tamen excipit casum, quò conjugis obitus accidisse dicitur in loco valde distante, ut certa ejus probatio omnino, aut facile nequeat haberi; tali enim casu unius probatæ fidei testis juratam depositionem, ut alteri conjugii transitus ad secunda vota permittatur, sufficere existimat;

quòd, cum plenæ & integræ probationes haberi non possunt, sufficiant, quæ delinuntur ex conjecturis, l. *Non omnes 5. §. 6. ff. de Re militari.*

13. Extra hunc casum, sicut unius testimonium, sic etiam sola fama non sufficit ad secundas nuptias permittendas; cum enim illa incertum, & sæpissimè fallacem authorem soleat habere, plenam & certam probationem regulariter non facit, Mascard. *de Probat. conclus. 754. à n. 1.*

Si autem cum fama coniugis diuturna absentia, senectus, infirmitas, grave vite periculum sive occasio, in qua illum verlatum & plurimos interisse constat, aliæve similia adminicula concurrant: eamque à fide dignis hominibus ortam, & in loco, in quo mortuus esse perhibetur, aut in eius vicinia vulgatam esse, duorum omni exceptione maiorum, eamque prævera habentium testimonium depositionibus probetur: si, inquam, ista concurrant, de obitu moraliter certò constare, & ad secundas nuptias transitum permitti posse, cum satis multis aliis DD. concedit idem Sanchez *à n. 15.* eumque secutus Gobat *cit. Tract. 9. n. 320.* cum *n. 316.* ex communi aliorum sensu monuisset, hac in re prudentiæ & arbitrio iudicis plurimum tribuendum.

14. Dubium tertio est de usu coniugii contracti sine morali certitudine & cum dubio de obitu coniugis prioris. Istò enim stante, illius usum per conjugalis debiti executionem & redditionem neutri permittitur, primò intuitu suadet Regulare illud: *In dubiis tutior via eligenda est, c. Juvonius 3. de Sponsal. & Matrim. c. Ad audientiam 12. de Homicid. & c. Illud 5. de Clerico excom. ministr.* ab eiusmodi autem coniugii usu abstinere tutius & à peccandi periculo remotius esse, extra omne dubium est.

Sed Regulari illi dogmati prævalet decisio

Cecilio I. c. III, ejus ad Christianos, à Sarracenis in Hispania captivitate detentus, c. Dominus 2, relatum rescriptum est, *Si aliquis vel aliqua, matrimonio sine prædicta certitudine contracto, de morte prioris conjugis sibi existimat dubitandum, ei, qui sibi nupsit, debitum non deneger postulanti, quod à se tamen non veris nullatenus exigendum. Quod si post hæc priorem conjugem adhuc vivere, confiterit, relicti adulterinis complexibus, ad priorem conjugem revertatur: Cujus Apostolici rescripti vigore*

15. Primò, si cum dubio de obitu conjugis prioris unus tantum contraxit, eò dubiò perseverante, debiti exactio ei duntaxat, qui suum vel alterius conjugem mortuum, bona fide existimavit: ei verò, qui cum dubio contraxit, sola illius redditio permessa est c. cit. & c. *Inquisitioni 44. de Sent. excom.* Ratio est; quòd, cum hoc casu in conjugii jurisque conjugalibus bona fidei possessione unus tantum sit, vi hujusmodi possessionis competens debiti exactio uni tantum sit permessa, arg. l. Bone 48. pr. ff. de Acquir. rer. dom. & Reg. in pari 65. in 6. alter verò, licet, permanente rationabili dubiò, illius exigendi jure tanquam mala fidei possessor careat, consorti tamen illud postulanti reddere teneatur; ne eum conjugii, bona fide initi, possessione & ratione istius competente uti indebitè privet, pr. & V. fin. cit. & c. *Discretionem 6. de Eo, qui cognovit, Sanchez Lib. 2. de Matrim. disp. 42. n. 2. Palao Tract. 28. disp. 3. p. 7. §. 2 n. 6. & Gobat Experient. Tract. 10. n. 644.*

16. Si dubium de prioris conjugis obitu non rationabile, sed leve ac temerarium esset; quòd, illum adhuc esse superstitem, verisimile ac probabile indicium post moralem diligentiam adhibitam non appareat, sic dubitanti ipsam etiam de-

biti exactioem licitam, liquet ex c. *Inquisitione cit. § In secundo.* Post diligentiam, inquam, adhibitam; quia sine omni veritatis investigatione debitum exigendò se exponeret periculo peccandi: quod tamen non sit debitum exigenti etiam ante investigationem reddendò; quia istius de valore non ambigentis certum jus prævalet juri dubio reddentis, c. *Dominus cit.*

17. Secundò, si cum rationabili dubio de obitu matrimonium iniiit conjux uterque, debiti exactio & redditio neutri est permessa; quòd conjugii possessionem uterque inchoarit mala fide: quâ inchoata possessio cum non suffragetur, juris conjugalium ulum tribuere non potest, arg. can. *Si virgo 34. q. 1. & l. Bone cit. §. 1. cit. Sanchez n. 7. Palao n. 6. & Gobat n. 644.* donec, dubiò depositò, rationabiliter judicent, prioris conjugii consortem decessisse, antequam posterius inirent. *Perez de Matrim. disp. 53. f. 2. n. 4.*

18. Tertio, si, matrimonio ab utroque bona fide contractò, de prioris conjugis morte dubium utrique vel alteri tantum superveniat, debiti exactio & redditio utrique est permessa; quòd, cum bona fidei possessio rei sic possessæ liberum usum tribuat, l. *Bone pr. & Reg. in pari cit.* in dubio quoad conjugii usum suffragetur etiam iis, à quibus id bona fide est contractum, cit. *Sanchez disp. 41. n. 42. & Perez f. 3. n. 9.* qui tamen & cum eis Gobat n. 642. excipiunt casum, quò conjux ita dubitans probabile motum haberet judicandi, priorem conjugem adhuc esse superstitem; quòd, eum post initum posterius matrimonium à se visum, unus testis fide dignus asseruerit: contra, eum antè decessisse, probabile motivum non haberet, aut, quòd habebat, esset enervatum; tali enim casu ei debiti, exactioe inhibita, sola redditio esset

tio esset permilla, *c. Inquisitioni cit.* cuius *V. fin.* Innocentius III. de ita dubio rescribens ait, *Cum conscientia pulsat animum ex credulitate impedimenti probabili ac discreta, debitum quidem reddere, sed postulare non debet: & rationem utriusque reddit; ne debitum postulanti denegandò Contra legē conjugii, & id postulandò contra iudicium conscientie committat offensam.*

Neque, hoc & primò etiam casu generaliter à debiti exactione & redditione abstinendum, evincit Regula de tutiori via eligenda; quia hæc exaudienda est de dubio practico, an debiti redditiō vel exactiō hic & nunc licita sit, non de merè speculativo, an persona, cui redditur, verè sit conjux, quale duntaxat dubium hoc casu est; cum matrimonii bona fide contracti usum, dubiò de prioris conjugis obitu superveniente, & post adhibitam diligentiam perseverante, licitum esse, exploratum sit non solum *arg. l. Bona & Reg. in pari cit.* sed etiam ex decisione *c. Inquisitioni cit.* laudati Sanchez *disp. 44. n. 3. Palao §. 9. n. 3. Perez f. 3. n. 7. & Gobat n. 645.*

19. Quartò, quodcumque, matrimonii etiam optima fide initò, eò conjunctorum unus priorem, suum vel alterius conjugem adhuc esse superstitem, moraliter certò intelligit, illico abstinere tenetur ab omni commercio carnali cum consorte matrimonii posterioris: etiamsi ligaminis necdum dissoluti impedimentum & ex isto proveniente conjugii nullitatem probare nequeat, & ad debiti redditionem cuiuscunque mali comminatione compellatur, *can. Cum per bellicam 1. in fine, 3. q. 1. c. Dominus & c. Inquisitioni pr. cit.* Ratio est; quòd, cum prioris conjugii consummati vinculum non nisi alterius morte solvi possit, *Matth. cap. 19. v. 6. & 1. Corinth. cap.*

7. v. 39. priori conjugē superstitē, postērius matrimonium invalidum, *c. 1. c. Accepisti 2. & c. de Sponsa duor.* eòque conjunctorum carnale commercium intrinsecè malum, fornicarium & illicitum sit, *c. Literas 13. §. Porro, de Restit. Spoliat. & Clement. fin. V. Septimò, de Hereticis.* Quare tali casu is, qui vinculi cum priori adhuc constantis certam notitiam habet, fugà se subducere, vel omnia mala & ipsam etiam excommunicationem humiliter sustinere potius debet, quàm debitum reddendò peccatum mortale operari, *§. Porro & pr. cit.* Sanchez *disp. 39. n. 50. Palao n. 3. Perez f. 1. n. 5. & Gobat n. 637.*

20. Quintò, si conjugum uni, priorem suum vel alterius conjugem jam quidem mortuum, tempore tamen contracti matrimonii posterioris adhuc superstite fuisse, certò innotescat, debitum à conjugē matrimonii posterioris exigere & exigenti reddere nequit, antequàm posterius hoc matrimonium consensu per verba de presentēti ab utroque renovatò ratificatum, seu de novo contractum sit, ut Juris omnino certi & ratio clara est; quòd cum posterius matrimonium, priori conjugē adhuc superstite initum, propter ligaminis impedimentum necdum sublatum, fuerit invalidum, *c. 1. c. Accepisti cit. 21.* ut, impedimentò per prioris conjugis obitum sublatò, secundò matrimonio invalidè copulati veri conjuges evadant, positò novò mutuoque consensu inter eos ante initum ratificari, seu de novo contrahi, necesse sit, ex mente D. Thomæ *in 4. dist. 40. q. unic. art. 4. & DD. aliorum, ut Tit. 16. à n. 170. est declaratum.*

21. Sextò, utroque tamen hoc casu, secundò matrimonii, in Ecclesiæ facie præviis denuntiationibus initi, nullitate detectà, ex eo procreatæ proles in utroque foro legitimæ sunt, propter bonam fidem u-

hæm utriusque, vel saltem alterius parentis, cum impedimenti ignorantia matrimonium contrahentis: cuius bonam potius quam alterius malam fidem quoad prolium legitimitatem attendi, favore liberorum Jura voluerunt, *c. Cum inter 2. & c. Ex tenore 14. Qui fil legit.* ad quam Rubric. hac de re ex instituto actum est n. 7.

ARTICULUS II.

De Nuptiarum Benedictione & Iteratione.

SUMMARIUM.

23. Nuptia benedicuntur propter dignitatem Sacramenti &c.
 24. Et sponsis, delegatione seclusâ, à proprio parochi,
 25. Eoque sacerdoti initiato impendantur.
 26. Gravi, non tamen omni culpâ vacat benedictionum omisso,
 27. Et susceptio post matrimonii consummationem.
 28. De Jure non iterantur, quoties eas sponzorum alter recepit.
 29. Consuetudine iterantur, quoties eas alter non recepit.
 30. Sacerdotis, eas in casu non licito impendentis, pens.
23. **H**Arum nomine veniunt ceremoniæ & preces sacre atque oblationes in solennitate nuptiarum adhiberi solite, *can. 1. pr. 30. q. 5.* cum propter dignitatem Sacramenti: tum; ut ad sobolis procreationem ordinati actus conjugales debito sine modoque peragantur: quarum usus cum ad ipsius Domini Dei, humani ge-

neris Protoparentes in voluptatis adhuc innocentis Paradiso benedictis, exemplum in Ecclesia introductus, & usu antiquissimo receptus sit, adversus Novatores ejus impugnatores à S. Synodo Tridentina vindicatur *Sess. 24. de Sacram. Matrim.* cujus Canon. XI. est, *Si quis dixerit &c. aut nuptiarum benedictiones & alias caremonias, quibus Ecclesia in illis utitur, damnaverit; Anathema sit.*

Sicut autem novissimò hujus S. Synodi Jure nuptiæ non nisi coram proprio alterius contrahentium parochi vel alio sacerdote de Ordinarij vel parochi licentia celebrandæ, juxta dicta *Tit. 3. a n. 20.* sic etiam nuptiales benedictiones ab iisduntaxat impendendæ sunt aded; ut, *Si quis parochus vel alius sacerdos sive Regularis sive Secularis alterius parochia sponso sine illorum parochi licentia matrimonio conjungere aut benedicere ausus fuerit: ipso jure tam diu suspensus maneat, quamdiu ab Ordinario ejus parochi, qui matrimonio interesse debebat seu, à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur, nihil ei patrocinante consuetudine etiam immemoriali vel privilegio alterius, à quo conjugia solennizandi licentiam accepit, Sess. cit. cap. 1. §. Quod si quis, de Ref. marrim.* quò decretò à suspensione triennali, juxta *c. fin. §. fin. de Clandest. despons.* per sententiam infligenda, recessum eaque inflicta est à Jure; ut hodie ipsò factò contrahatur, & ad arbitrium Episcopi, durationis tempus extendentis vel constringentis liget, ut cum Majolo *Lib. 3. de Irregularit. cap. 25. n. 12.* observat Sanchez *Lib. 3. de Matrim. disp. 48. n. 6.* qui, licet à sacerdote Regulari, alienæ parochiæ sponzorum matrimonia sine proprii parochi licentia solennizante, excommunicacionem, *Clement. 1. de Privileg.* latam, etiam hodie incurri, censeat, à censura tamen suspensionis